

هُنَّا كُلُّ الْفُرْقَانِ يَهْدِي لِلَّهِ مَنْ أَفْعَلَ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ
يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٥﴾

"Dhugumatti, Qur'aani kuni wanta hundarra haqaa fi qajeeltu taatetti nama qajelcha. Warroota amanani hojji gaggaaarii hojatan mindaan guddaa alde isaanii jiru ni gammachilisa.» Suuratu Al-Israa 17:9

Tafsiira Suuratu As-Sajdah-Xumura

Description

Ragaa Du'aan Booda Kaafamu Agarsiisu

أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنَخْرُجُ بِهِ زَرَعاً
تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَمُهُمْ وَأَنفُسُهُمْ أَفَلَا يَبْصِرُونَ

â€œGara lafa gogduutti bishaan oofnee biqilaa beelladoonni fi isaan irraa nyaatan akka ittiin baasnu hin ilaallee? Sila hin arganii?â€ Suuratu As-Sajdah 32:27

Kana jechuun sila namoonni duâ€™aan booda kaafamu kijibsiisan akka Nuti bishaan gara lafa gogduu biqiltoota homaatu ofirraa hin qabne oofuu biqilaa gosa garagaraa beelladoonni isaaniitii fi isaan irraa nyaatan bishaan kanaan akka baasnu hin ilaallee?

Sila isaan qananii kana ija isaaniitiin ilaalanii Rabbiin namoota duâ€™an jiraachisuu fi qabrii keessaa kaasuu irratti dandaâ€™aa akka taâ€™e hin beekanii [1]

â€œGara lafa gogduutti bishaan oofneeâ€ ommuu jedhu qilleensa keessa bishaan oofnee jedhuudha moo dachii keessa oofnee jechuudha moo yookiin lamaanu taâ€™aa?

Deebiin: Lamaanu taâ€™a. Kan jalqabaa bishaan roobaa qilleensa keessa oofna. Kan lammataa immoo laggeen gara lafa gogduutti oofuu biqiltoota biqilchuudha. Laggeen kunniin takkaa laggeen gurguddaa beekkaman, takkaa immoo laggeen xixxiqoo kan akka burqaalee lafa keessaa burquun yaaâ€™aniidha. [2]

â€œGara lafa gogduuttiâ€ kana jechuun lafa biqiltuu homaatu ofirraa hin qabneedha. Rabbiin

subhaanahu wa taâ€TMaalaa rooba gara lafa gogduu homaa ofirraa hin qabneetti ni oofa. Ergasii bishaan duumessa ykn laggeen irraa lafa gogduu tanatti dhangalaasa. Ergasii biqiltoota gosoota garagaraa baasa. Biqiltoota kana irraa beelladoonni isaanii kan akka gaalaa, horii, reâ€TMee, hoolaa fi kkf ni nyaatu. Ammas, namoonnis ni nyaatu.[\[3\]](#)

Wanti asirraa barbaadame: lafa keessaa biqiltoota baasun duâ€TMaan booda kaafamuu irratti ragaa dhiyeessu fi sammuun haala salphaan akka hubatu taasisuufi. Lafa qullaa fi gogduu bishaan itti roobsun biqiltoota Kan magarse, namoota duâ€TManiis akkasumatti jiraachisa. Kanaafi itti aanse ni jedha: â€œ **Sila hin arganii?**â€Kana jechuun sila ija isaanitiin kana ilaalanii dandeetti kana ittiin hojjadheen namoota duâ€TMan jiraachisuu fi qabrii keessaa kaasu akka danda'u hin arganii[\[4\]](#) Rabbiin subhaanahu wa taâ€TMaalaaakkuma dachii gogduu jiraachisu irratti dandaâ€TMaa taâ€TMee namoota duâ€TMan jiraachisuu irrattis dandaâ€TMaadha.

Namooni waadaa Rabbiitti hin amanne adabbii ariifachiisuu

﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ
لَا يَنْفَعُ الظَّالِمُونَ كَفَرُوا إِيمَنُهُمْ وَلَا هُمْ يُنَظَّرُونَ ﴿٦٩﴾﴾

â€œDhugaa kan dubbattan yoo taatan murtiin kuni yoomi?â€• jedhu. Jedhi, â€œGuyyaa murtii warra kafaran amanuun isaanii homaa isaan hin fayyadu, yeroonis isaaniif hin kennamu.â€• Suuratu As-Sajdah 32:28-29

Mushrikooni Muslimotaanakkana jedhan: wanta jettan keessatti dhugaa yoo taatan, nuti adabamuun isin immoo injifannoo nurratti argachuun murtiin nu fi isin jidduutti darbu kuni yoomi?

Muslimoonni Rabbiin akka injafanno Nabii Muhammad (SAW) fi sahabota isaatiif kennu, namoota Nabiyyitti hin amanee fi hin hordofne immoo akka adabu mushrikootatti dhaadachaa turan. Mushrikoonis oduu isaanii kana itti qoosun (qishnaa godhachuu) â€œDhugaa kan dubbattan yoo taatan, nu adabudhaan murtiin nuu fi isin jidduutti murtaaâ€TMu kuni yoomi?â€• jedhuun. Deebiin Isaasakkana jechuun dhufe:

â€œJedhi, â€œGuyyaa murtii warra kafaran amanuun isaanii homaa isaan hin fayyadu, yeroonis isaaniif hin kennamu.â€• Kana jechuun Guyyaa murtii fi adabbiin dhufuu namoota Rabbii fi aayaataa Isaatti kafaran Guyyaa san amanuun homaa hin fayyadu. Akka tawbataniifis hin tursiifaman.[\[5\]](#)

Yommuu adabbiin dhufu, “Amannee jirra” osoo jedhaniillee namoota haqa kijibsii san homaa hin fayyadu. Rabbiin subhaanahu wa taâ€TMaalaaakkana jedha:

﴿فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا إِنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ﴾
 مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُنْ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللَّهِ
 الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَفِرُونَ ﴿٨٥﴾

â€œYeroo adabbi Keenya argan, ni jedhan, â€˜Rabbitti amanne, waan Isatti qindeessaa turrettis kafarre.â€™ Erga adabbi Keenya arganii amanuun isaanii gonkumaa isaan hin fayyanne. [Suni] karaa Rabbii kan gabroota Isaa keessatti dabreedha. Kaafiroonni achitti hoongaâ€™an.â€‰Suuratu Ghaafir 40:84-85[6]

Namni duraan badii hojjataa ture ykn kaafira taâ€™e, yommuu adabbiin isatti buâ€™uu arguu, â€œAmma tawbadhee ykn amaneâ€• jechuun adabbi isarraa hin deebisu. Sababni isaas, yeroon qormaataa dhumattee jira, yeroon jazaa dhufe. Addunyaan tuni iddo qormaataa waan taateef, namni yeroon qormaata isaa duâ€™aan dhumachuun dura tawbachuu fi amanuu qaba. Osoo hin tawbatinii fi hin amaniin yeroon qormaata isaa dhumattee yeroon jazaa yommuu dhufu, â€œAni amma amane ykn tawbadheâ€• yoo jedhe, kuni homaa isa hin fayyadu. Kuni akka barataa yeroo qormaata isaa keessatti wanta isarraa eeggamu hojjachuu dhiiseti. Qormaata hojjachuu dhiisee yoo taphatee fi wanta badaa hojjate, yommuu yeroon qormaataa dhumatu â€œQormaata nan hojjadha, deebii sirrii nan deebissa, kanaafu yeroo naaf kennaaâ€• yoo jedhe, kuni isarraa ni fuudhamaa? Gonkumaa hin fuudhamu. Inni barataa qormaata kufu taâ€™a. Haaluma kanaan, namni kafaree Gooftaa isatiif ajajamu dide, yommuu adabbiin dhufu â€œAmma amane ykn hojji sirrii hojjadhaa yaa Rabbii yeroo naaf kenniâ€• jechuun homaa isa hin fayyadu. Kana jechuun adabbi isarraa hin deebisu.

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَأَنْظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ

â€œKanaafu, isaan irraa garagali. Eegi, isaanis ni eegu.â€‰Suuratu As-Sajdah 32:30

Kana jechuun Yaa Rasuula! Mushrikoota kanniin irraa garagali, kijibsiisuu isaanitti dantaa hin kenniin. Wanta Rabbiin isaanitti hojjatu eegi. Mushrikoonni wanti badaan akka si fi sahaabota keetitti buâ€™u ni eegu.[7]

Asitti isaan irraa garagali jechuun gara Islaamatti isaan waamu dhiisi jechuu miti. Kana irra, danta isaanitti hin kenniin, nafseen tee isaanitti tan rarraatu hin taasisin.[8]

Alhamdulillah Rabbil aalamiin. Tafsiirri Suuratu As-Sajdah asirratti xumurame.

Kitaabban Wabii:

[1]

Tafsiir Muyassar-417

[2] Tafsiiru Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu As-Sajdah, Ibn Useymiin- fuula 124

[3] Tafsiir Saâ€™dii-771

[4] Tafsiir Xabarii-18/643

[5] Tafsiir Xabarii-18/645

[6] Tafsiiru Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu As-Sajdah, Ibn Useymiin- fuula 128

[7] Tafsiir Muyassar-417

[8] Tafsiiru Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu As-Sajdah, Ibn Useymiin- fuula 130

Date Created

November 19, 2020

Author

admin